

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Iurie Curmei, reprezentat de avocatul Anatolie Vițu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Dorogan împotriva lui Iurie Curmei cu privire la demolarea construcției neautorizate,

împotriva încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-362/24
nr. PIGD. 2-20130821-01-2r-30082024)*

Restituirea cererii de apel de către instanța de apel reprezintă o aplicare excesiv formalistă a normelor procedurale, fără a ține cont de circumstanțele specifice ale cauzei. Eroarea tehnică privind transferul greșit al sumei de 200 de lei în contul Trezoreriei de Stat putea fi remediată printr-o simplă solicitare de corectare a plății.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. S. Cușnir
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, N. Mămăliga, A. Malii

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Iurie Curmei, reprezentată de avocatul Anatolie Vițu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 21 octombrie 2020, Nedejda Dorogan a depus cerere de chemare în judecată către Curmei Veaceslav privind demolarea construcției și încasarea prejudiciului.

2. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 martie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Dorogan, s-a obligat Iurie Curmei să demoleze din cont propriu construcția edificată neautorizat, s-a încasat de la Iurie Curmei în beneficiul Nadejdei Dorogan, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 400 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

3. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel în data de 15 martie 2024 de către avocatul Anatolie Vițu în interesele lui Iurie Curmei.

4. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2024, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Anatolie Vițu în interesele lui Iurie Curmei, s-a acordat avocatului Anatolie Vițu un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru prezentarea și înregistrarea nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău a unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 340 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

5. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 11 iulie 2024 a restituit cererea de apel depusă de avocatul Anatolie Vițu în interesele lui Iurie Curmei, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 martie 2024.

6. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată Iurie Curmei, reprezentat de avocatul Anatolie Vițu, a depus recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

7. În motivarea recursului, s-a arătat că, la 21 mai 2024, apelantul a expediat Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată, însoțită de numărul necesar de copii pentru participanții la proces, executând astfel parțial cerințele stabilite prin încheierea din 16 mai 2024. Ulterior, la 24 mai 2024, pentru a respecta pe deplin cerințele instanței, Iurie Curmei a achitat suma de 340 lei reprezentând taxa de stat și 200 lei taxa de timbru. Cu toate acestea, suma taxei de timbru a fost greșit transferată pe contul Trezoreriei de Stat în loc de contul Curții de Apel Chișinău.

8. Recurentul a subliniat că, imediat după primirea încheierii din 16 mai 2024, atât el, cât și avocatul său, s-au conformat cerințelor instanței. Încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2024 este considerată arbitrară, întrucât nu s-a ținut cont de faptul că obligația de plată a taxelor a fost îndeplinită integral, așa cum rezultă din ordinul de încasare a numerarului nr. QSG3 138*4940884 din 24 mai 2024. De asemenea, eroarea tehnică legată de transferul taxei de timbru a fost remediată, iar suma respectivă a fost virată în contul Curții de Apel Chișinău la 12 august 2024.

9. Prin urmare, anularea încheierii din 11 iulie 2024 ar permite corectarea acestei erori tehnice, confirmând faptul că plata taxelor impuse a fost efectuată și că cererea de apel trebuie examinată pe fond. Aceasta ar asigura respectarea principiului accesului la justiție, garantând dreptul apelantului de a obține o soluționare echitabilă a cauzei sale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

13. Art. 427 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

14. Art. 368 alin. (1) și(3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

15. Art. 369 alin. (1) lit. a) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Cu privire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată a constatat că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, depunând recursul în termen.

17. Astfel, instanța de apel a expediat copia încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău către avocatul Anatolie Vițu, care acționa în interesele lui Iurie Curmei la data de 1 august 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat de extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f.d. 86, Vol. II). Cererea de recurs a fost depusă la 15 august 2024 (f.d. 90-94, Vol. II).

18. Analizând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a apreciat că se impune casarea integrală a încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare. Această decizie a fost adoptată având în vedere considerentele expuse în continuare.

19. Din actele și lucrările dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat cu certitudine că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 martie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Dorogan. S-a obligat Iurie Curmei să demoleze din cont propriu construcția edificată neautorizat. S-a încasat de la Iurie Curmei în beneficiul Nadejdei Dorogan, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 400 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

20. În data de 15 martie 2024 hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către avocatul Anatolie Vițu în interesele lui Iurie Curmei.

21. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2024, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Anatolie Vițu în interesele lui Iurie Curmei, s-a acordat avocatului Anatolie Vițu un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru prezentarea și înregistrarea nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău a unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 340 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

22. Completul de judecată menționează că la 21 mai 2024, avocatul Vițu Anatolie, în numele apelantului Curmei Iurie, a depus cererea de apel motivată prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Ulterior, la 28 mai 2024, prin Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău, a prezentat dovada achitării taxei de stat în valoare de 340 de lei și a taxei de timbru în valoare de 200 de lei, depunând în acest sens un ordin comun de încasare a numerarului în sumă de 550 de lei.

23. Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 11 iulie 2024, a dispus restituirea cererii de apel depuse de avocatul Anatolie Vițu în numele lui Iurie Curmei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 4 martie 2024. Instanța a considerat că termenul limită pentru înlăturarea neajunsurilor era 3 iunie 2024 și a reținut că avocatul Anatolie Vițu nu a prezentat, în acest interval, dovada achitării taxei de timbru.

24. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată Iurie Curmei, reprezentat de avocatul Anatolie Vițu, a depus recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

25. Completul de judecată constată că instanța de apel a dispus restituirea cererii de apel fără a analiza în detaliu circumstanțele speței. În special, nu s-a ținut cont de faptul că apelantul, Iurie Curmei, a executat obligația de achitare a taxelor solicitate prin încheierea din 16 mai 2024, prezentând un ordin comun de încasare a numerarului în sumă totală de 550 de lei, din care 10 lei au fost încasați ca comision. Această sumă includea atât taxa de stat de 340 de lei, cât și taxa de timbru de 200 de lei, însă instanța de apel a acceptat întreaga sumă ca fiind doar plata taxei de stat, fără a explica apelantului că taxa de timbru a fost virată greșit în contul Trezoreriei de Stat.

26. O astfel de situație s-a produs în principal din cauza lipsei unei explicații clare din partea instanței de apel cu privire la contul exact pe care trebuia efectuată plata și la modul în care trebuia repartizată suma achitată. În loc să clarifice acest aspect și să permită corectarea erorii prin transferul sumei de 200 de lei în contul corect al Curții de Apel Chișinău, instanța a aplicat formalist prevederile procedurale și a restituit cererea de apel, fără a acorda posibilitatea remedierii problemei.

27. Completul de judecată subliniază că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), aplicarea rigidă și excesivă a normelor procedurale nu trebuie să constituie un obstacol disproporționat în exercitarea dreptului la un proces echitabil.

28. În acest caz, restituirea cererii de apel a condus la o îngrădire nejustificată a accesului apelantului la calea de atac, afectând direct dreptul acestuia de a obține o examinare efectivă a cauzei sale. Potrivit principiului proporționalității, instanțele trebuie să asigure echilibrul între respectarea regulilor procedurale și garantarea accesului efectiv la justiție.

29. Prin urmare, măsura dispusă de instanța de apel este disproporționată, deoarece apelantului nu i s-a oferit posibilitatea de a corecta eroarea, deși acest lucru ar fi fost posibil printr-o simplă solicitare de transfer al sumei de 200 de lei către contul corect. În acest context, instanța de apel ar fi trebuit să aplice dispozițiile art. 368 din Codul de procedură civilă și să solicite apelantului sau avocatului acestuia remedierea situației înainte de a recurge la măsura drastică a restituirii cererii de apel.

30. Mai mult, apelantul Iurie Curmei a întreprins demersurile necesare în acest sens, adresându-se Serviciului Fiscal de Stat pentru a corecta transferul eronat al sumei achitate (f.d. 106, Vol. II).

31. Completul de judecată reține că instanța de apel nu a analizat în mod corespunzător situația din speță și nu a acordat apelantului posibilitatea reală de a remedia eroarea, ci a optat direct pentru măsura drastică a restituirii cererii de apel. În loc să sprijine părțile în exercitarea drepturilor procesuale, instanța a aplicat o interpretare rigidă a normelor de procedură, ceea ce a condus la o îngrădire nejustificată a accesului la justiție al apelantului.

32. Astfel, pentru a evita o încălcare a dreptului lui Iurie Curmei la un proces echitabil și pentru a asigura protejarea drepturilor sale procedurale legitime, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul este întemeiat și trebuie admis.

33. Or, din toate circumstanțele menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru, spre rejudecare, la etapa punerii pe rol a apelului.

34. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) și 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Iurie Curmei, reprezentat de avocatul Anatolie Vițu.

Casează integral încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituie spre rejudecare cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Dorogan împotriva lui Iurie Curmei cu privire la demolarea construcției neautorizate, la Curtea de Apel Centru, la etapa punerii pe rol a apelului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă